

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

Muzyczna podróż
w przeszłość »Hutnika«
| s. 3

Frysztańskie
święto rocka
| s. 4

Piżkarski Turniej
Tolerancji
| s. 8

Stało się! Rośnie przedszkole

WYDARZENIE: W Gnojniku rozpoczęła się budowa nowego polskiego przedszkola. W ub. czwartek dyrektor Tadeusz Grycz podpisał umowę z wykonawcą. Na plac budowy od razu wjechały koparki. W sobotę podczas festynu szkolnego dokonano symbolicznego osadzenia kamienia węgielnego.

– Na tym stole, na dwóch flagach – czeskiej i polskiej – leży kamień, godulski piaskowiec. Powinien to być kamień węgielny, lecz zdecydowaliśmy, że będzie to symbolicznie kamień z naszego terenu, z naszej Goduli. Patrząc na ten kamień, przeżywa mi się w sercu pięć lat zmagania. Widzę twarze ludzi, którym chciałbym z serca podziękować – mówił Grycz, kiedy w sobotę po południu, podczas festynu szkolnego, uroczystie inaugurował budowę. Szczególne podziękowania skierował do Reginy Jurkowskiej z polskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz do konsul Anny Olszewskiej z Ostrawy. – Do tego kamienia nie chcę włożyć tylko podziękowania, ale chcę też zamknąć w nim wszystkie waśnie, wszystko to, co zatrzymało nam życie, to, co utrudniało nam całą sprawę. Niech to w kamieniu zostanie na zawsze – dodał odnośnie całego procesu poprzedzającego budowę. Również konsul Olszewska mówiła o „niełatwym dialogu” na różnych szczeblach, m.in. z gospodarzami gminy. – Ale kiedy mówimy o bilansie, to jest on bardzo dobry. Dlatego chciałabym podziękować za ten końcowy dobry efekt – podsumowała dyplomatka i zakończyła swoje przemówienie słowami: – Stało się – będzie przedszkole w Gnojniku! Licznie zebrani rodzice, dziadkowie, nauczyciele oraz sympatycy szkoły i przedszkola przyjęli jej słowa oklaskami, a kapela ludowa zagrała „Sto lat, sto lat niechaj żyją nam!”.

Przypomnijmy trudności, które stały na drodze do rozpoczęcia bu-

Symboliczne osadzenie kamienia węgielnego pod budowę przedszkola w Gnojniku.

dowy. Tadeusz Grycz od pięciu lat starał się o budowę nowego przedszkola. Chwile nadziei przeplatały się z momentami rozczarowania. Przede wszystkim trzeba było przekonać władze gminy, by gotowe były zainwestować w budowę placówki, która służy w równym stopniu rodzinom z Gnojnika, jak i z sąsiednich wiosek. Za kadencji poprzedniej

wójt Dagmar Malíkovéj opracowany został projekt budowy przedszkola połączonego z Izłą Tradycji. Władze wioski i dyrekcja szkoły liczyły na dotację z Regionalnego Programu Operacyjnego. Przyznana została dopiero dodatkowo, w momencie, kiedy nikt nie liczył już na pozytywną decyzję Rady Regionalnej. W tym czasie Grycz równolegle, z pomocą konsul generalnej RP Anny Olszewskiej zabiegał już o dofinansowanie w Polsce. I miał w ręku drugi projekt – autorstwa Karola Cieślara, który był jego zdaniem lepszym i tańszym rozwiązaniem. Kiedy polskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych w lutym ogłosiło, że przyznaje dotację na budowę przedszkola w Gnojniku, władze gminy zgodziły się w końcu zaakceptować rozwiązanie preferowane przez dyrekcję szkoły. Ministerstwo Spraw Zagranicznych przyznało placówce dwuetapową dotację inwestycyjną w łącznej wysokości 2 mln złotych. Milion zostanie wykorzystany na budowę nowego obiektu, drugi na kompleksowy remont starego budynku szkoły i przedszkola. Z kasy gminnej do każdego miliona trzeba będzie dołożyć równowartość ok. 50 tys. złotych.

Symbolicznego osadzenia kamienia węgielnego dokonali wspólnie: konsul Olszewska, dyrektor Grycz oraz wicewójt gminy, Zdeněk Škuta. Samorządowiec w rozmowie z „Głosem Ludu” przyznał, że oba projekty miały swoje plusy i minusy. – Osobiście trochę bardziej mi się podobał pierwotny projekt, który zakładał budynek murowany. Z drugiej strony faktem jest, że z budynku, który będzie realizowany z polskich funduszy, będzie lepszy dostęp na plac zabaw i na boisko. No i gmina będzie do niego trochę mniej dopłacała – powiedział.

Plac budowy, sąsiadujący ze szkołą i starym przedszkolem, jest już ogrodzony. W piątek koparki rozpoczęły prace przygotowawcze pod budowę. – Od razu będziemy robili fundamenty. Mamy na to trzy tygodnie. Montaż budynku z drewnianych płyt potrwa tydzień. Półtora miesiąca przeznaczymy na prace wykończeniowe. W umowie mamy sto dni na zrealizowanie budowy, powinna więc być gotowa we wrześniu – powiedział naszej gazecie Michał Volek, szef firmy wykonawczej Sipi Projekt z Ostrawy.

DANUTA CHLUP

ZDARZYŁO SIĘ

100 LAT W GÓRNICZYCH MUNDURACH

W Stonawie przez trzy dni trwały obchody 100-lecia zorganizowanego ruchu umundurowanych górników. Dzisiejsze Koło Umundurowanych Górników jest spadkobiercą polskiego Stowarzyszenia Górniczego dla Stonawy i Okolicy, założonego w 1914 roku.

W piątek po południu w parku w centrum wioski odsłonięto tablicę pamiątkową oraz ustawiony na cokole wózek górniczy, na którym umieszczono nazwy obu organizacji – dawnej i dzisiejszej. Uroczystego aktu dokonali wspólnie: konsul generalna RP – Anna Olszewska, wójt Stonawy – Andrzej Feber oraz prezes Koła Umundurowanych Górników – Ladislav Kajzar. Zebranych pobłogosławili biskupi Kościołów katolickiego i ewangelickiego – František Václav Lobkowitz i Jan Waclawek. Hymn górniczy wykonał PZKO-wski chór mieszany „Stonawa”.

Główne uroczystości odbyły się w sobotę. Zapoczątkował je pochód, prowadzony przez emerytowanego górnika kopalni ČSM, Stanislava Molina, który pracuje w Kole od przeszło 20 lat. W rytm muzyki dętej kroczyli nie tylko umundurowani górnicy ze Stonawy, ale też ich koledzy z innych kopalń zagłębia karwińskiego, Czech Północnych czy też z historycznych czeskich miast górniczych Příbram i Stříbro. Przyjechali również uczestnicy ze Słowacji i z Polski. Prócz górników w pochodzie brały udział cztery grupy mażorettek, których kolorowe stroje wyróżniały się na tle czerni górniczych mundurów.

Dokończenie na str. 2

Wózek górniczy ustawiony w parku w centrum Stonawy będzie przypominał m.in. rok założenia polskiego Stowarzyszenia Górniczego.

POGODA

wtorek

środa

dzień: 19 do 23 °C
noc: 13 do 7 °C
wiatr: 2-6 m/s

dzień: 18 do 21 °C
noc: 12 do 8 °C
wiatr: 2-6 m/s

Zdjęcia: DANUTA CHLUP

Tu powstanie nowe przedszkole.

KRÓTKO

KORKI W CENTRUM

HAWIERZÓW (sch) – Wczoraj w centrum ruszył remont ciepłociągu prowadzącego wzdłuż pasów zieleni dzielących główną arterię komunikacyjną miasta. Roboty rozpoczęto od przesadzania zieleni w inne miejsce. W związku z remontem od czwartku zostanie ograniczony ruch na odcinku od skrzyżowania ulic Hlavní, Svornosti i Gorkého do centrum miasta i z powrotem. W obu kierunkach ruch będzie się odbywać tylko po jednym pasie jezdni. Należy spodziewać się korków. Utrudnienia potrwać do końca lipca.

* * *

MNIEJ AZOTU

DZIEĆMOROWICE (ep) – W Elektrowni Dziećmorowice rozpoczęto budowę nowoczesnego urządzenia, które obniży emisję tlenu azotu. Nowa technologia, pierwsza tego typu w Republice Czeskiej, zostanie do końca sierpnia wdrożona w bloku B3, a do końca listopada – w bloku B4. Inwestycja pochłonie w sumie około 400 mln koron. Dzięki nowej metodzie wkrótce emisja tlenu azotu nie będzie przekraczać 200 miligramów na metr sześcienny.

* * *

52 MIEJSCA

KARWINA (ep) – W najbliższych dniach zakończy się budowa dużego parkingu na osiedlu w Mizerowie. Nowe miejsca dla samochodów zlokalizowano na terenie byłego ogrodu Podstawowej Szkoły Artystycznej przy ulicy Majakowskiego, który już od dawna stał pusty. W sumie będą tu 52 miejsca parkingowe, w tym trzy dla osób niepełnosprawnych. Inwestycja finansowana jest głównie z funduszy unijnych.

* * *

UNIJNE SPOTKANIE

REGION (ep) – Polacy i Czesi wzięli udział w warsztatach i wykładach w ramach projektu „III Czesko-Polskie Spotkania Branżowe”. Inicjatywę dotowaną z funduszy unijnych zorganizowały miasta Karwina, Hawierzów i Jastrzębie-Zdrój. Spotkania dotyczyły współpracy miast w zakresie wykorzystywania środków z Unii Europejskiej. Uczestnicy zaznajomili się głównie z nowym Programem Operacyjnym Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska na lata 2014-2020.

* * *

DOSTĘPNA GRANICA

KARWINA (ep) – Poprawa infrastruktury i dostępności komunikacyjnej czesko-polskiego pogranicza – to cele nowego transgranicznego projektu, który realizować będą Karwina i Jastrzębie-Zdrój. Do zadań Karwiny należeć będzie przede wszystkim remont drogi i miejsc parkingowych na ulicy Božka w Karwinie-Raju i przebudowa pobliskiego parkingu przy ulicy Brzozowej. Natomiast polski partner zatroszczy się m.in. o remont i poszerzenie jezdni na ulicy Komuny Paryskiej.

* * *

ZEROWA TOLERANCJA

CZ. CIESZYN (ep) – W mieście odbyła się kolejna akcja pod hasłem „zerowa tolerancja”. Przedstawiciele spółki RPG, pracownicy socjalni magistratu oraz strażnicy miejscy tym razem kontrolowali mieszkania w budynku przy Górnicy 13. Mieszkańcy okolicznych domów skarżyli się przede wszystkim na hałas dochodzący z niektórych mieszkań oraz przebywanie w budynku obcych osób.

Ograbili Żwirkowisko

Złomiarze nie dają za wygraną. Tym razem dokonali bardzo bułwersującej kradzieży. Wczoraj przed południem zniknęło metalowe ogrodzenie wokół symbolicznych grobów polskich pilotów, Franciszka Żwirki i Stanisława Wigury, w Cierlicku-Kościele. Sprawę zajęła się policja.

Brak ogrodzenia zauważył pracownik gminnych Usług Cierlickich, Bohuslav Košmider, podczas swojego tradycyjnego obchodu. – Było około godz. 10.00. Jak zwykle sprawdzałem, czy wszystko we wsi jest w porządku. Kiedy przyjechałem na Żwirkowisko, zobaczyłem, że brakuje jednego ogrodzenia, a drugie jest w rozbiórce. Pomyślałem, że może pezetkaowcy postanowili je wyremontować, dlatego zadzwoniłem do pana Tadeusza Smugały – zrelacjonował naszej gazecie Košmider. Prezes MK PZKO w Cierlicku-Kościele, Tadeusz Smugała, zaprzeczył jednak jego domysłom. Wtedy wszystko stało się jasne – ogrodzeniem „zaopiekowali” się złomiarze.

Kiedy Košmider wrócił na Żwirkowisko razem z funkcjonariuszami policji, na miejscu nie było śladu także po drugim ogrodzeniu. – Prawdopodobnie sprawcy w międzyczasie tu wrócili, żeby zabrać resztę swojego łupu – stwierdził pracownik gminy. Jego zdaniem, nieźle się obłowili, gdyż ogrodze-

Fot. MAREK SANTARIUS

Wczoraj zniknęły ze Żwirkowiska metalowe ogrodzenia symbolicznych grobów Żwirki i Wigury.

nie zostało wykonane z solidnego metalu, a długość jednej działki ogrodzenia wynosiła 180 cm. Działek było osiem. Według jego słów,

policja od razu zajęła się przeszukiwaniem terenu, w celu dopadnięcia złoczyńców.

Jak udało nam się ustalić jeszcze

przed zamknięciem numeru, część skradzionego ogrodzenia policja odnalazła już w punkcie skupu złomu w Olbrachcicach.

(sch)

Rynkowy kredyt na 50 mln

Przebudowa rynku 28 Października w centrum Orłowej jest już tylko kwestią czasu. Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej ostatecznie zatwierdzono decyzję o zaciągnięciu 50-milionowej pożyczki na współfinansowanie wielkiej inwestycji. – Pożyczka zostanie wykorzystana przede wszystkim na

budowę wielofunkcyjnego budynku „A” nad parkingiem podziemnym w Orłowej-Lutyni – sam parking postawiony zostanie ze środków komisji międzyresortowej w ramach projektu rewitalizacji miasta – wyjaśniła nam rzeczniczka orłowskiego magistratu, Nataša Cibulková.

Inwestycja, a przede wszystkim zadłużanie się miasta na jej realizację, ma także swoich przeciwników. Najbardziej zagorzali z nich, radni Rostislav Šajar i Daniel Placzek, nie byli obecni na ubiegłotygodniowym posiedzeniu. – Zmarnowanie w ten sposób 50 mln koron uważamy nie tylko za szastanie

pieniędzmi publicznymi, ale także za nadużywanie zaufania mieszkańców – napisali w swoim oświadczeniu, które odczytano na sesji.

Pożyczkę zaciągnięto na 10 lat. Jak przekonują władze Orłowej, miasto otrzymało bardzo korzystne oprocentowanie.

(ep)

Sto lat w górniczych mundurach

Dokończenie ze str. 1

Również słowacki zespół muzyczny „Spevokol Haliar” z okolic Bańskiej Bystrzycy, którego członkowie ubrani byli w biało-czerwone stroje, zwracał na siebie uwagę. – U nas wydobywało się miedź i srebro, największy rozkwit odnotowano ok. 1500 roku. Pielęgnowujemy historyczne tradycje i nosimy historyczne górnicze stroje galowe – wyjaśnił prezes Jozef Martinka.

Koło Umundurowanych Górników w Stonawie wydało z okazji 100. rocznicy medale pamiątkowe, które wręczyło przedstawicielom 33 stowarzyszeń górniczych z kraju i zagranicy. Poświęcone zostały nowy sztandar górniczy, który częściowo

ufundowało województwo morawsko-śląskie (obecny był wicehetman

Svatomír Recman), oraz nowo wydana książka o historii Koła. Dla

Fot. DANUTA CHLUP

Pochód prowadził Stanisław Molin, emerytowany górnik kopalni ČSM.

mieszkańców Stonawy przygotowano bogaty program rozrywkowy. W niedzielę w kościele parafialnym pw. św. Marii Magdaleny została odprawiona uroczysta msza święta w intencji górników, połączona z obchodami Bożego Ciała.

– Cieszymy się, że udało nam się pozyskać 17 nowych, młodych górników z kopalni Darków. Nasza organizacja liczy dziś 89 członków. Chcieliśmy dobić do setki, ale niestety się nie udało. Mamy więc zadanie na następne lata – śmiał się prezes Ladislav Kajzar, pytany przez „Głos Ludu” o aktualną kondycję stowarzyszenia.

DANUTA CHLUP

Więcej zdjęć na www.glosludu.cz

Szkodniki dają lasom w kość

Świerk z drzew iglastych, a buk z liściastych, to najczęściej sadzone drzewa w naszym regionie. Według informacji – które opublikował w piątek Czeski Urząd Statystyczny, w ub. roku lasy w województwie morawsko-śląskim zajmowały powierzchnię 193,8 tys. hektarów, stanowiąc 7,3 proc. ogółu lasów czeskich i morawskich. Niestety, szkodniki nie dawały tu za wygraną.

Wbrew pozorom nasze industrialne województwo można zaliczyć do tych regionów, w których lasy mają

jako taką przyszłość. Powierzchnia terenów zalesionych plasuje je bowiem na szóstym miejscu po takich województwach, jak południowoczeskie, środkowoczeskie, pilzeńskie, Wysoczyzna i południowomorawskie. Dobre widoki na przyszłość daje ponadto naturalna odnowa lasów, która w ub. roku dotyczyła aż 880 hektarów ziemi, ustępując miejsca tylko Południowym Czechom z 952 hektarami naturalnie odnowionych połaci leśnych. Morawsko-śląskim lasom pomagali również ludzie,

zalesiając 1652 hektarów gruntów leśnych – o 87 hektarów więcej niż w 2012 roku.

Naturalną kolejną rzeczą w parze z sadzeniem nowych drzew była w ub. roku eksploatacja drewna, która sięgnęła rozmiarów 1434,4 tys. m sześć. drewna pozbawionego kory. Aż 87 proc. uzyskanego drewna stanowiło drewno świerkowe, a tylko kilka procent drewno buka, sosny czy dębu. W tym kontekście mało optymistycznie brzmi fakt, że aż 898,7 tys. m sześć. drewna uzyskano

w wyniku wymuszonej eksploatacji, której głównym powodem były szkodniki, co w skali całego kraju zapewniło naszym lasom niechlubne pierwsze miejsce. Morawsko-śląskim lasom dawali się we znaki również jej naturalni mieszkańcy. Straty, które poczyniła w nich w ub. roku zwierzyna, wyniosły 3,2 mln koron. Gorzej pod tym względem powodziło się już tylko usteckim lasom, gdzie szkody spowodowane przez czworonogi wyceniono na 3,5 mln koron.

(sch)

Muzyczna podróż w przeszłość »Hutnika«

Hymnem „Gaude Mater Polonia” rozpoczął w sobotę swój koncert jubileuszowy Polski Zespół Śpiewaczy „Hutnik”. Konferansjer wieczoru, ks. Bogusław Kokotek, zaprosił następnie publiczność zgromadzoną w Domu Kultury „Trisia” na muzyczną podróż po 60-letniej historii chóru.

Każdy utwór, wykonany przez blisko 40 członków zespołu-jubilata, przypominał pewien etap działalności, sukces czy ważny wyjazd zagraniczny „Hutnika”. I tak „Piosnka dudziarza” Ignacego Paderewskiego przypominała kilkunastokrotny udział zespołu w Światowym Festiwalu Chórów Polonijnych w Koszalinie, „Heidenröslein” Heinricha Wernera – bardzo udany koncert zespołu w Filharmonii Berlińskiej, utwory włoskich kompozytorów – koncerty nad jeziorem Lago di Garda, „Góral” Władysława Żeleńskiego – przywiązanie do rodzimych korzeni, zaś „Alleluja” Józefa Świdra było muzycznym wyrażeniem radości nad 60-letnim dorobkiem zespołu.

W drugiej części programu zagrała dla jubilata Trzyńska Orkiestra Kameralna pod kier. Aleny Kostkovej. Ukoronowaniem koncertu było wspólne wykonanie przez oba zespoły fragmentów utworu „Missa brevis Sancti Joannis de Deo B-dur” Josepha Haydna. Ks. Kokotek przypomniał, że również ta msza ma ważne miejsce w historii „Hutnika”: chór wykonał ją po raz pierwszy w

trzyńskim kościele po upadku komunizmu jako wyraz radości i wdzięczności Bogu za nadejście wolności.

Po koncercie ustawiła się długa kolejka osób z życzeniami i kwiatami. Z gratulacjami dla chóru, jego dyrygenta Cezarego Drzewieckiego, akompaniarki Beaty Drzewieckiej oraz prezes Anny Kornuty przyszli m.in. przedstawiciele polskich i czeskich środowisk muzycznych oraz polskich organizacji w RC. Wyrazy największego uznania zostały skierowane do byłego długoletniego prezesa „Hutnika”, Jana Hławiczki. Konsul generalna RP, Anna Olszewska, wręczyła mu przyznany przez prezydenta RP Bronisława Komorowskiego Krzyż Kawalerski Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Złoty Krzyż Zasługi RP otrzymał chórzysta Władysław Zientek, który śpiewa w zespole od jego pierwszej próby.

Również władze hutniczego miasta uhonorowały zespół, przyznając mu Nagrodę Miasta Trzyńca, a jego obecnemu kierownictwu oraz Janowi Hławiczce medale pamiątkowe. Był prezes „Hutnika” otrzymał ponad-

to Międzynarodową Nagrodę im. Stanisława Moniuszki, przyznaną pod patronatem prezydenta Katowic. – „Hutnik” to zespół bardzo wartościowy. Nie ma dysproporcji między głosami, co bardzo trudno uzyskać w innych chórach. Drugą podstawową zaletą jest to, że chór jest jeszcze liczny, trzecią, że śpiewa w nim dużo młodych osób. Jest więc szansa, że ten chór będzie działał dalej – powiedział nt. jubilata dyrygent i pedagog muzyczny Tomasz Piwko.

„Młoda krew” można zauważyć szczególnie w żeńskiej, bardziej licznej części zespołu. Jedną ze śpiewaczek jest Mariola Heczko. – Śpiewam w chórze od przeszło dziesięciu lat. Znałam „Hutnika” od dawna i miałam ochotę w nim śpiewać, ale bałam się, że trzeba będzie zdać jakieś egzaminy, by stać się jego członkiem. Koleżanka uspokoiła mnie, że nie ma żadnych egzaminów. Bardzo dobrze czuję się w tym zespole, dlatego namawiam również bardzo młodych ludzi, by zasilili nasze szeregi – powiedziała „Głosowi Ludu” chórzystka.

DANUTA CHLUP

PZS „Hutnik” i Trzyńska Orkiestra Kameralna wspólnie wykonały utwór „Missa brevis” Josepha Haydna.

PYTANIE DO...

Jana Hławiczki, byłego długoletniego prezesa

Jan Hławiczka

Jak ocenia pan dzisiejszą kondycję „Hutnika”?

Powiem nieskromnie, że prowadziłem organizacyjnie zespół przez dwadzieścia lat. Wracając wstecz – widzę, że wiele rzeczy wówczas się udało. Największym sukcesem było to, że już w czasach komuny udało się sprowadzić z Polski znakomitego dyrygenta – Cezarego Drzewieckiego. Wtedy formalnie musiały na coś takiego pozwolić ministerstwa. Druga rzecz to ta, że jeszcze w czasach, kiedy chodziłem bez laski, przekazałem pałeczkę prezesa Annie Kornucie, która bardzo ofiarnie pracuje na rzecz zespołu. Chór jest w dobrej kondycji, zwłaszcza panie mają niezłą średnią wieku. Przydałoby się trochę panów, ale narzekanie nic tu nie pomoże. Trzeba tylko pieniędzy i dobrej woli. (dc)

Dyrygent Cezary Drzewiecki

WYDANO NAD WISŁĄ

ANNE HOLT

W cieniu zdarzeń

Wydawnictwo Prószyński i Spółka

22 lipca 2011 roku pod „dobrym adresem” w Oslo ośmioletni Sander, dziecko z tak zwanego dobrego domu, spada z drabiny. Upada tak nieszczęśliwie, dziwnym trafem na leżącą na podłodze latarkę, że umiera na miejscu, zanim dotrze pomoc. Pewnie data ta dla wielu z państwa nic nie mówi. Dla Norwegów ma jednak znaczenie symboliczne – tego dnia to skandynawskie państwo, a tak naprawdę cały świat dowiedziały się o Andersie Breiviku. W zorganizowanych przez niego zamachach zginęło 77 osób (w tym 69 podczas obozu młodzieży z Partii Pracy na wyspie Utøya). Czymże może być nieszczęśliwy wypadek, jak początkowo brzmi oficjalna wersja, wobec ogromu tragedii, która dotknęła tak wielu mieszkańców Norwegii w jednym momencie. Anne Holt, była policjantka i minister spraw zagranicznych, opisuje równoległe dwa zdarzenia: „Ale historia – ta na górze i ta na dole”, poświęcając jednak zdecydowanie dużo więcej miejsca wyjaśnieniu zagadki tajemniczej śmierci ośmiolatka. Kiedy chłopak trafia do prosektorium, serwuje taki dialog: „Jeszcze ten chłopiec – powiedziała kobieta po chwili; Jaki chłopiec – spytał, nie zmieniając pozycji; Ten przywieziony wczoraj wieczorem. Ciagle czeka. Nie ma nic wspólnego z tymi zamachami. Paskudny wypadek, ale trochę blaknie w obliczu tej...”

„W cieniu zdarzeń” to literacka fikcja. Nie do końca jednak, bo Anne Holt postanowiła zająć się tematem przemocy wobec dzieci przed czterema laty, kiedy w dzienniku „VG” ukazała się seria artykułów na ten temat. Nieoficjalne dane mówią o 200 tysiącach maltretowanych dzieciach. Brutalne zestawienie historii Sandera z zamachami zorganizowanymi przez Breivika to w mojej ocenie próba pokazania, że cała policyjna machina, społeczeństwo zostają poruszone dopiero wtedy, gdy wydarzy się coś strasznego, przekraczającego naszą wyobraźnię. Z przemocą domową mamy tymczasem do czynienia w zacinu nie tylko przeciw w Norwegii, nie wszyscy o niej wiedzą, niektórzy wypierają to ze świadomości. Potrzeba takich policyjnych zółtodziobów, jak posterunkowy Henrik Holme, bohater książki, żeby chociaż spróbować dotrzeć do prawdy.

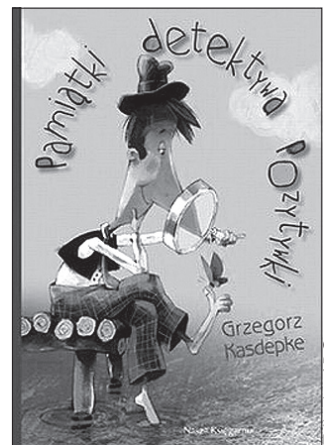
GRZEGORZ KASDEPKE

Pamiętki detektywa Pozytywki

Wydawnictwo Nasza Księgarnia

Gdyby zapytać przedszkolaków, jaki zawód chcieliby wykonywać w przyszłości, wielu z nich z pewnością wskazałoby na strażaka oraz policjanta. Dlatego książka „Pamiętki detektywa Pozytywki” Grzegorza Kasdepke to pozycja idealna dla chłopców. Oto detektyw Pozytywka, w kolejnej książeczce z detektywistycznego cyklu, znany z prowadzenia agencji „Różowe okulary”, odnajduje różne przedmioty. To pamiętki po sprawach, które do tej pory udało mu się rozwikłać w swojej pracy zawodowej. Sięgając po przygodę Pozytywki mali czytelnicy i ich rodzice przekonają się, jak sympatyczny detektyw zajmuje się kolejnymi tajemniczymi sprawami. Od pierwszego tomu w serii („Detektyw Pozytywka”, Nasza Księgarnia, rok wydania 2011) detektyw ten stał się na tyle znaną postacią, że doczekał się nawet własnej strony internetowej: www.detektywpozytywka.pl. Autor zapewnia, że... „Pozytywka nie wyśmiewa, nie szydzi, nie podstawią nóg, nie pokazuje języka, nie wyjada po kryjomu słodyczy z bombonierki. Poza tym nie wymądrza się, nie udaje, że jest ważniejszy niż jest i nigdy nie zadziera nosa. Czy trzeba jeszcze po większej zachęty, żeby sięgnąć po najnowsze przygody detektywa?”. Chyba nie, a dodatkową motywacją niech będzie ogromna popularność, jaką cieszy się na naszym terenie „ojciec” Pozytywki, Grzegorz Kasdepke.

TOMASZ WOLFF

Zdjęcie: ARC

»Ślimoki świętują«

Działacze goleszowskiego Koła „Ślimoki” Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego świętują jubileusz 10-lecia istnienia. Z tej okazji w sobotnie popołudnie zorganizowali uroczystość jubileuszową. W dużej sali Gminnego Ośrodka Kultury w Golezowie oprócz członków Koła spotkali się przedstawiciele zarządu oddziału, władz samorządowych Golezowa oraz partnerskich miejscowości Wędrynia i Golezów na Podkarpaciu. Trafić na jubileusz nie było trudno, gdyż organizatorzy przygotowali oznakowanie utrzymane w konwencji turystycznych drogowskazów i oznaczeń szlaków turystycznych. (ox.pl)

Fot. ARC

Frysztańskie święto rocka

W Karwinie-Frysztacie odbył się w sobotę Gróm Rockfest. Impreza, w poprzednich latach nosząca nazwę Dolański Gróm, staje się poważną konkurencją dla bystrzyckich Złotów, przynajmniej jeśli chodzi o konsekwentną promocję polskiej muzyki rockowej oraz ogólnie polski charakter imprezy. Dodatkowym atutem karwińskiego festiwalu jest fakt, że odbywa się w pięknym i przestronnym miejscu, jakim jest przystań łódek w frysztańskim Parku Bożeny Némcevej.

Na tegorocznym Grómiu wystąpiło kilka polskich formacji – zarówno młodych, rozpoczynających karierę, jak i bardzo znanych. Przez podium przewinęły się: Skangur, People of the Haze, Kobranocka, Republika Latających Talerzy (wykonująca utwory legendarnej Republiki i Grzegorza Ciechowskiego), Sheep oraz gwóźdź programu – Oddział Zamknięty. Przed jego nocnym koncertem wystąpił popularny czeski Śkvor, który przywabił sporo czeskiej publiczności. Konferansjer Marek Matuszyński prowadził cały program po polsku, wyłącznie polskie były też nazwy dań przygotowywanych przez Miejscowe Koło PZKO w Frysztacie.

Koncert Oddziału Zamkniętego rozpoczął się przed godz. 23. Nawet o tej zaawansowanej godzinie można

Atmosfera Gróm Rockfestu w Karwinie-Frysztacie.

było zauważyć na imprezie rodziny z dziećmi. I choć najpopularniejszym napojem było piwo i sprzedawano też mocniejsze trunki, nie było incydentów, a drobne potyczki służba bezpieczeństwa tłumiała w zarodku. – Na razie podczas żadnej z edycji festiwalu nie było problemów. Może dlatego, że

od początku promujemy imprezę jako rodzinną, mamy również dmuchane atrakcje dla dzieci – zauważył wiceprezes frysztańskiego Koła PZKO, Roman Szarowski.

Widzów było co prawda nieco mniej niż w zeszłym roku, kiedy gwiazdą wieczoru był Bajm, lecz or-

ganizatorzy byli w sumie zadowoleni. – Myślę, że spełniliśmy wszystkie założenia, które sobie daliśmy. Impreza wygląda bardzo dobrze, ludzie świetnie się bawią i tak powinno być również w przyszłości – podsumował szef sztabu organizacyjnego, Bohdan Zemene. (dc)

Fani polskiego rocka.

Oddział Zamknięty – główny gość festiwalu.

ANKIETA

Uczestników Gróm Rockfestu spytaliśmy, co zdecydowało, że wybrali się na festiwal.

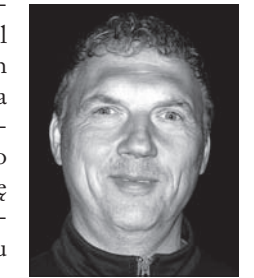
BARBARA FILIPEK Karwinia

Jestem z mężem na Grómiu już kolejny raz. Głównie przyszliśmy na Oddział Zamknięty. Są tu nasi koledzy, jest fajna atmosfera – jak co roku zresztą, tylko ludzi jest tym razem trochę mniej.

PETR HORT Karwinia

Lubię słuchać kapel rockowych i jeździć na różne koncerty, dlatego wybrałem się na ten festiwal. Jestem tu po raz pierwszy. Moje wrażenia są bardzo pozytywne. Najbardziej byłem ciekaw grupy Śkvor, bo to mój ulubiony zespół. Polskich kapel nie znam za bardzo, ale jestem ciekaw, co mają do zaproponowania i co jeszcze dzisiaj usłyszymy.

SABINA SANTARIUS Sucha Górna

Przyszłam dlatego, bo byłam tu już przed dwoma laty, a także w zeszłym roku i za każdym razem byłam bardzo zadowolona. Dzisiaj najbardziej mnie interesuje Oddział Zamknięty i Republika Latających Talerzy. Jest tu poza tym bardzo dobre jedzenie: „stryki”, bigos, chleb ze smalcem.

(dc)

Mniejszości pokazały się na rynkach

Pod koniec czerwca w różnych miastach regionu tradycyjnie odbywają się przeglądy mniejszości narodowych. W ostatnią sobotę odbyły się w Karwinie i Orłowej, w niedzielę – w Trzyńcu.

Na rynku w Karwinie-Frysztacie przedstawiły się zespoły promujące nie tylko kulturę mniejszości żyjących w mieście, ale też zespół czeski czy żydowski. Polską mniejszość reprezentował PZKO-wski Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie”. W Orłowej przegląd mniejszości narodowych, odbywający się również na rynku, jest częścią szerszej imprezy – Dni Orłowej. Tam również reprezentantem Polaków był zespół działający w ramach PZKO – dziecięca „Skotniczka”.

W Trzyńcu mniejszości narodowe przygotowały program na niedzielne popołudnie. Przegląd Mniejszości Narodowych odbył się na placu przed Domem Kultury „Trisia”. Publiczności zebrało się sporo. Wśród widzów, jak co roku, sporo było Romów, którzy przyszedli na plac całymi rodzinami. Na sce-

Na Przeglądzie Mniejszości Narodowych w Trzyńcu sporo było dzieci. Na podium zespół gościnny z Bielska-Białej.

Fot. ARC

nie pokazali się utalentowani uczniowie oraz PZKO-wskie zespoły „Oldrzychowice” i „Małe Oldrzychowice”. Przedstawili się również utalentowani uczniowie Polskiej Szkoły Podstawowej im. Gustawa Przeczka. Ponadto wystąpiły zespoły słowackie, greckie i romskie. Specjalnym gościem był młodzieżowy zespół wokalny z Bielska-Białej, który władze Trzyńca zaprosiły w ramach współpracy miast partnerskich. – W tym roku to już dwunasta edycja Dnia Mniejszości. Co roku spotykamy się w gronie tych mniejszości, które wchodzi w skład Komisji ds. Mniejszości Narodowych – powiedział nt. przeglądu przewodniczący KMN, ks. Bogusław Kokotek.

Uczestnicy mogli skorzystać z urozmaiconej oferty kulinarnej. Polskie stoiska zorganizowało w tym roku Koło PZKO w Lesznej Dolnej. Panie oferowały placki ziemniaczane i ciastka. Słowacy proponowali „strapaczki” i dania regionalne z Kisuc, Romowie gołonkę z grilla, Grecy zapraszali na mrożoną kawę frappe. (dc)

Kiedy noc jest najkrótsza, dzieją się cuda

W tę niezwykłą wigilijną noc św. Jana – 23 czerwca (u nas mawiano po staropolsku „na Święty Jón”), dziewczyny, udając się do figury tego Świętego, mawiały: „Idym do Świętego Jana, aby mi posłał gala- na”. I nie tylko to. Puszczaly na wodę wianki z dziewięciorga ziół, by się przekonać, który to kawaler będzie ich mężem. Rzucaly je przez głowę na drzewo, by dowiedzieć się, kiedy wyjdą wreszcie ze stanu panieńskiego. Jeżeli za pierwszym razem wianek zawisł na gałązce, oznaczało to, że w najbliższym roku odbędzie się wesele. Jeżeli za drugim, na ślub będzie trzeba odpowiednio poczekać. Gdy do tego dodamy szukanie o północy kwiatu paproci, magia miłosna objawia nam się w pełnym blasku. Była też magia inna. Wierzano bowiem, że w dzień św. Jana przed wschodem słońca chodzą czarownice, włoką za sobą po rosie „dzichtę” i mamroczą pod nosem: „Zbiyróm pożytek, ale nie wszystek”. Ludzie obawiali się ich, szczególnie tego, że odbierały krowom mleko, więc stawiali koło drzwi miotły pięciem do góry, nie wpuszczali do domu dziwnie wyglądających kobiet, a dla pewności żadnej nic nie pożyczali. Zbierano też zioła lecznicze w tym przekonaniu, że po św. Janie wysiłek ten jest już zbyteczny, bowiem mocy magicznej żadnej mieć nie będą. Szczególnie zwracano uwagę na bylicę, chroniącą przed czarownicami, dziurawiec, mięte, rutę, biedrzyńce, czarna bez, leszczynę. Mawiano również, że woda po świętym Jónie nie wciógno, tzn. nie jest niebezpieczna i zjawy wodne nie mają już siły, toteż nie mogą wciągać do swojego królestwa amatorów kąpeli. Młodzież rozpałała ogniska, skakała przez nie, tańczyła, śpiewała, bawiła się do rana, co wcale nie było aż tak długo, bo noc przecież jest najkrótsza. Starsi maili domy, wtykając w szczeliny między belkami (gdy dom był

drewniany) gałązki leszczyny, lipy, nad drzwiami wejściowymi wieszali tzw. „świynty Jón”, co nie było nic innego, tylko deszczułka ze szczególnymi roślinami – z rutą, szalwiją, rosziczką i innymi, a powinno ich być dziewięć. Wszystko przyozdabiano papierowymi różami i takimiz bandlami, czyli wstążkami, zwisającymi z deszczułki. Gazdowie z gałązkami leszczyny wyruszali na swoje pola, wtykając je do każdego rogu z wiarą, że nikt i nic nie zniszczy urodzaju. Zasadzało się to przekonanie na prawnym micie, iż do leszczyny piorun nie uderzy, bowiem ona ukryła Świętą Rodzinę, uciekającą przed prześladowcami do Egiptu.

Zwyczajaje to dawne, wyprzedzające chrześcijaństwo, związane z kultem ognia i wody, które przejął i Kościół, choć, paradoksalnie, starał się je zwalczać. Od XIV wieku pojawiały się zakazy palenia ognisk i organizowania zabaw sobótkowych, czyli wokół ogni w wieczór 23 czerwca, nazywanych w centralnej i wschodniej Polsce sobótkami, jednak na niewiele się to zdało. Bronili tego przejawu bogactwa i dawności ludzie mądrzy, a jeden z największych poetów renesansowej Europy, Jan Kochanowski, sławił sobótkowy urok w sześćdziesiąciu strofach znanej pieśni.

POD ZNAKIEM WODY I OGNI. NA GRANICACH CZASU I ŚWIATÓW

Niejeden zapyta: Skąd tyle cudów w tę noc, zwaną u wschodnich Słowian kupańską (wywodzącą swą nazwę od możliwości bezpiecznego kąpienia się lub od pierwiastka indoeurop. „kump”, oznaczającego gromadę, zbiorowość, kupę)? Zauważmy też, że niejedna świętojańska wróżba dziewczęca pojawia się dokładnie za pół roku – 24 grudnia. Dlaczego? Nietrudno zauważyć, że obie daty są graniczne – na św. Jana mamy najdłuższy dzień i najkrótszą

noc. Na Gody zaś odwrotnie. W tym czasie stykają się jakby dwa światy – świat żywych i świat tych, którzy już odeszli na zawsze. Nic dziwnego, że nasi przodkowie spodziewali się w tym właśnie czasie gości z tamtego świata. Wykorzystywali ich obecność do przewidywania przyszłości, w czym celowały szczególnie dziewczyny. Jest to oczywiste, gdyż ich zamążpójście jest warunkiem rodzenia, a zatem podtrzymywania życia. Przybyszy z zaświatów również się obawiano, bo mogli szkodzić, stąd wyobrażano ich sobie pod postacią czarownic. Przed złem broniono się różnie. Służyły do tego wzmiankowane już rośliny, miotła itp. Bronili dostępu do domów, dlatego umieszczano je koło okien, drzwi, czyli miejsc, przez które to niedobre mogło się przedostać do środka. Podobną funkcję ochronną, oczyszczającą przypisywano ogniovi. Ten, kto przez niego skoczył, oczyścił się ze zła, z którym mógł się zetknąć w tym niezwykłym czasie. Ogień, dym oczyszczał też przestrzeń wsi, zwłaszcza urodzajne pola, szychując się do wydania plonów. Bez nich, podobnie jak bez kobiet, ludzkość by wymarła. A zatem tego, co daje życie, trzeba strzec. Odpowiednikiem ognia jest słońce. Od 24 czerwca ono dominuje, ponieważ zaczyna się lato. Ten fakt tłumaczy, dlaczego kąpiel staje się bezpieczna. Słońce zabija w wodzie wszelkie zło, niebezpieczne dla człowieka. Bez ryzyka można w nią wejść, pływać, nurkować, bawić się. Z tego też powodu wierzano święcie, że każdy, kto uczestniczy w tych obrzędach, będzie żył przez cały rok w szczęściu i dostatku. Zapewni mu to właśnie Słońce, które przekracza zwrótnik Raka i jest w największej sile. Kiedyś też, jakże to było wspaniałe, chodzili po wsi muzycanci i wygrywali Janom. Zewsząd rozlegały się piękne melodie, wśród nich zaś ta najwłaściwsza:

„Chodziło dziwczóntko po wysokim gróniu, zbiyrało kwieteczki ku świyntymu Jónu...”.

Ludzie patrzyli w niebo, słuchali przyrody i wyrokowali:

„Jak sie świynty Jan rozczuli, to dziepro Nejswiyntso Panna (16 VIII) go utuli.

Jak na Jóna kukuczka zakuko, to sie piekny czas wykuko.

Jak Jan Krzczicel skropi, to mokre bedóm wszystkie kopy.

Deszcz we Świyntego Jana Krzczicela, nie nazbiyrosz orzechów do wiertela”.

I zauważyli też ciekawe zjawisko, to mianowicie, że ptaki po św. Jónie przestają śpiewać. Po wyjaśnieniu sięgnięto do historii biblijnej, opowiadającej o kazaniu Pana Jezusa na pustyni. Rozkazał ptakom zamilknąć, by nie zagłuszały jego słów.

INSPIRUJĄCY KULTUROWO CZAS

Symbolicznym znakiem tego niezwykłego czasu miłości, a zatem i życia, było szukanie wzmiankowanego już kwiatu paproci, obwarowane niezwykłymi wymogami. Zakwitał dokładnie o północy niewidzialnym blaskiem, zaś ten, który chciał go zerwać, musiał być niezmiernie dokładny, ponadto nie mógł mieć na sobie nawet nitki ubrania, tylko przepasaną bylicę w kształcie krzyża i Pismo Święte w ręku. Gdyby ktoś tego dokonał, posiadał dar niewidzialności, rozumienia mowy zwierząt i drzew, i odszukiwania ukrytych skarbów. Decydowały tu jednak ułamki sekund, więc nikomu się to jeszcze nie udało, choć chętnych zanurzenia się w tej bajkowej przygodzie było, zwłaszcza dawniej, wielu. Inną, widocznie, mieli duszę. Niech zatem kwiat paproci pozostanie w świecie marzeń, ale także jako znak, niosący w sobie cudowny czas, będący przywilejem młodości, mi-

łości i przebywania w kręgu własnej kultury.

Jak z powyższego widać, obrzędowość świętojańska tworzy spójny system, na który składają się wróżby, pieśni, tańce, zachowania magiczne, miłosne. Wszystko to ma głęboki sens, bowiem wywodzi się z tego granicznego czasu, nazywanego przesileniem letnim. Ten czas ogarnia i pachnące łąki, pola, lasy, w tym czasie mieści się w sposób zupełnie naturalny miłość. Wynika ona z tego czasu, jest nim uwarunkowana. Sama przyroda daje znać, że tu jest jej miejsce. Jakże śmiesznie w porównaniu z tą głęboką motywacją kulturowo-przyrodniczą wyglądają stragany z sercami, głoszącymi z obca: I love you. Jest połowa lutego, wszędzie mróz, śnieg, zimno, brak życia, zieleni, słońca i ktoś nam wmawia, że to najwłaściwszy czas walentynkowej miłości. Oczywisty wymysł handlowy, kioskowy i nic więcej.

U nas bywało inaczej. Sięgnijmy jeszcze raz po świadectwo do Jana z Czarnolasu, największego poety słowiańskiego czasu odrodzenia, i słuchajmy go uważnie.

„Dzieci rady mej słuchajcie,
Ojcowski rząd zachowajcie,
Święto niechaj świętem będzie,
Tak bywało przed tym wszędzie.
A my dodajmy: Niech tak będzie!”.

Uprawiamy więc autentyczną kulturę, taką, której jesteśmy też i twórcami, w którą wkładamy nasze emocje, serce. Należą do niej z pewnością i świętojańskie „Wianki”, wzbogacające nasze życie, szczególnie zaś w Darkowie, Wierzniowicach, Lutyni Górnej, Bystrzycy, Zebrzydowicach, Ustroniu (dawniej też w Cieszynie) i w wielu jeszcze innych miejscowościach cieszyńskich. I to jest piękne. Europa ma prawdziwe korzenie kulturowe. Z nich wyrasta i cudowna świętojańska noc.

DANIEL KADEUBIEC

Świętojański wieczór w Bystrzycy

Przygotowanie wianków do obrzędu.

Tradycje świętojańskie pielęgnyje od lat Miejsce Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Bystrzycy. W sobotę w Parku

PZKO odbyło się tam kolejne spotkanie z folklorem noszące nazwę „Świynty Jón”. Na scenie zaprezentowały się miejscowe zespoły „By-

strzyca” i „Łączka” oraz gościnne – „Nowina” i „Zaolzi”. Punktem kulminacyjnym był pochod nad Głuchówką i puszczanie wianków. (dc)

Bystrzyckie dziewczyny nad Głuchówką.

WTOREK 24 czerwca

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.10 Polityka przy kawie 8.35 Wakacje z Jedyką - Supah Ninjas 9.00 Wakacje z Jedyką - Big Time Rush 10.10 Natura w Jedyńce - Lew o imieniu Christian 11.10 Druga szansa 12.00 Wiadomości 12.10 Agrobiznes 12.35 Natura w Jedyńce - Osobliwości mórz i oceanów 13.40 Wszystko przed nami (s.) 14.40 Wianki nad Wisłą 15.00 Wiadomości 15.15 Polskie Wakacje - Program publicystyczny 15.30 Klan (s.) 15.55 MacGyver (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Studio Plaża 17.50 Mundial 2014: Kostaryka - Anglia 20.10 Wiadomości 20.50 Piąty Stadion (s.) 21.00 Mundial 2014 - skróty meczów 21.50 Mundial 2014: Grecja - Wybrzeże Kości Słoniowej 0.20 MacGyver (s.).

TVP 2

6.00 Mikołajek (s.) 6.35 Człowiek i Biblia 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Barwy szczęścia (s.) 11.35 Na dobre i na złe (s.) 12.40 Familiada (teleturniej) 13.15 Na sygnale (s.) 13.45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Kopalnia złota 14.20 Szkoła życia (s.) 15.10 Rodzinka.pl (s.) 15.40 Sabat czarownic - felieton 15.45 Panorama 16.25 Mundial 2014 - skróty: Australia - Hiszpania, Kamerun - Brazylia, Holandia - Chile, Chorwacja - Meksyk 17.50 Mundial 2014: Włochy - Urugwaj 20.30 Zabójcze umysły 21.15 Piąty Stadion (s.) 21.20 Studio Plaża 21.50 Mundial 2014: Japonia - Kolumbia 0.25 Świat bez fikcji - Kumbha Mela - największe hinduskie święto.

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia 7.00 Co niesie dzień 7.30 Aktualności Flesz Poranne 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Raport z Polski 8.30 Dzika Polska - Taniec żywiołów 9.00 Co niesie dzień 9.30 Co u nas? 9.35 Złote łany 10.10 Piekło misjonarza 10.25 Co u nas? 10.35 Przystanek Ziemia 11.10 Sumienie historii 11.45 Motłowe

WYSPA STRACHU

Thriller, USA 2009

Polsat, wtorek 24 czerwca 2014, godz. 22.00

Reżyseria: David Twohy

Wykonawcy: Steve Zahn, Timothy Olyphant, Miella Jovovich, Kiele Sanchez, Marley Shelton, Chris Hemsworth, Anthony Ruivivar

Cliff i Cydney postanawiają spędzić miesiąc miodowy na jednej z przepięknych hawajskich wysp. Marzą im się leniwe spacerki po prawie bezludnych plażach oraz miłe chwile spędzone tylko we dwoje. Niestety, sielanka nie trwa zbyt długo. Na jednym ze szlaków para spotyka wystraszonego turystę, którzy informują ich, że na wyspie doszło do okrutnego morderstwa. Nie wiedząc, co w tej sytuacji robić, Cliff i Cydney decydują się przyłączyć do dwóch innych par. W grupie panuje jednak ogromna nieufność. Rozpoczyna się desperacka walka o przetrwanie.

marynarki 12.20 Zaproszenie - Sława Żywca 12.55 Agrobiznes 13.25 Przechowalnia - Krzysztof Piasecki 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.35 niepoKORni 15.45 Piekło misjonarza 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.35 Sprawa na dziś 17.10 Reportaż 17.30 Aktualności Flesz 17.40 Najpiękniejsza droga wodna E70 17.55 EkoAgent - EXTRA 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.05 Ślązaków portret własny - Biskup Jan Kopiec 20.30 Za miastem 20.45 Biografia 2014 21.00 Echa dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.40 Raport z Polski 23.10 niepoKORni 0.05 Everyday English 0.25 Ahora espanol - nauka języka hiszpańskiego.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.15 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 10.00 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Pielegniarki (s.) 13.00 Trudne sprawy 5 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.45 Dlaczego ja? 17.45 Trudne sprawy 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.05 Biblia 22.00 Wyspa strachu (film USA) 0.05 Biały tygrys (film kanad.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.00 Córki McLeoda (s.) 9.45 Hercules Poirot (s.) 11.15 Reporterzy TVC 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Szacunek, panie Kohn 14.50 Obiektyw 15.20 Pogotowie kulinarne 15.45 Niegaszące gwiazdy 16.45 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Opowiadaj (s.) 20.55 Przygody kryminalistyki (s.) 22.40 Sprawy inspektora Lynleya (s.) 0.10 Tajniacy (s.) 1.05 AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Ren - od źródła do ujścia 9.45 Wyprawa Tara Oceans 10.40 Moje ostatnie 150 000 papierosów 11.30 Nie poddawaj się 12.25 Broń specjalna 13.15 Katastrofy lotnicze 14.05 Przygody nauki i techniki 14.50 Średniowiecze 15.45 Łowcy bomb 16.35 Nieznana Indonezja 17.30 Tak jest, panie premierze (s.) 18.00 Kosmos: Księżyc 18.45 Wieczorynka 19.00 Bracia i siostry (s.) 19.40 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Broń specjalna 20.55 Katastrofy lotnicze 21.45 Kochankowie pierwszego roku (film) 23.15 Siostra Jackie (s.) 23.45 lol :-) 0.10 Babel.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.20 Ulica (s.) 10.15 Policja kryminalna Anděl (s.) 11.25 Krok za krokiem (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Sue Thomas (s.) 13.20 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Piekarz cesarza (film) 21.50 Weekend 22.40 Impersonalni (s.) 23.30 Lekarz mafii

(s.) 0.20 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.15 Alf (s.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.15 Napisała: morderstwo (s.) 9.30 Policja Hamburg (s.) 10.30 Julie Lescaut (s.) 12.45 Obwód Wolffa (s.) 13.50 Siska (s.) 15.15 Powroty do domu (s.) 16.25 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Przystojniak Hubert (film) 22.05 Kulinaryny reality-show 23.20 Zabójcze umysły (s.) 0.20 Zaprzysiężeni (s.) 1.20 Hawaii 5-0 (s.).

ŚRODA 25 czerwca

TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 8.00 Wiadomości 8.09 Polityka przy kawie 8.25 Wakacje z Jedyką - Supah Ninjas 8.55 Wakacje z Jedyką - Big Time Rush 9.30 Wakacje z Jedyką - Awantura o Basię 10.05 Natura w Jedyńce - Osobliwości mórz i oceanów 11.10 Druga szansa 12.00 Wiadomości 12.05 Agrobiznes 12.25 Wianki nad Wisłą 12.45 Natura w Jedyńce - Osobliwości mórz i oceanów 13.50 Wszystko przed nami (s.) 15.00 Wiadomości 15.15 Polskie Wakacje - Program publicystyczny 15.30 Klan (s.) 15.55 MacGyver (s.) 17.00 Teleexpress 17.20 Studio Plaża 17.25 Mundial 2014: Bośnia i Hercegowina - Iran 20.10 Wiadomości 20.45 Marcin Gortat Camp 2014 20.45 MŚ w rajdach samochodowych - Rajd Polski 21.00 Piąty Stadion (s.) 21.10 Mundial 2014 - skróty meczów 21.25 Mundial 2014: Ekwador - Francja 0.20 Człowiek, który wiedział za mało.

TVP 2

6.00 Mikołajek (s.) 6.20 Gdzie zabawki z tamtych lat 7.00 M jak miłość (s.) 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Barwy szczęścia (s.) 11.35 Na dobre i na złe (s.) 12.40 Familiada (teleturniej) 13.15 Na sygnale (s.) 13.45 Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Kabokle 14.25 Szkoła życia (s.) 15.10 Rodzinka.pl (s.) 15.35 Sabat czarownic - felieton 15.45 Panorama 16.25 Mundial 2014 - skróty: Kostaryka - Anglia, Grecja - Wybrzeże Kości Słoniowej, Włochy - Urugwaj, Japonia - Kolumbia 17.50 Mundial 2014: Nigeria - Argentyna 20.25 XII Mazurska Noc Kabaretowa - Mrągowo 2010 21.15 Piąty Stadion (s.) 21.20 Studio Plaża 21.50 Mundial 2014: Honduras - Szwajcaria 0.20 Dr House (s.).

TV KATOWICE

6.30 Echa dnia 7.00 Co niesie dzień 7.30 Aktualności Flesz Poranne 7.40 Poranek z TVP Katowice 8.00 Raport z Polski 8.30 Dzika Polska - Ukochana wataha 9.00 Co niesie dzień 9.30 Co u nas? 9.35 Złote łany (s.) 10.10 Pocztaówki z Kabulu 10.25 Co u nas? 10.35 Dwa żywioły, dwie pasje 10.45 Misja. Integracja 11.10 Taka historia 12.20 Fascynujące Śląskie - Bracia Golec 12.55 Agrobiznes 13.25 Irena do... Benefis Ireny Kwiatkowskiej 14.25 Dziennik regionów - tematy dnia 14.35 Archiwum istnień 15.30 Rusz się człowieku 15.45 Pocztaówki z Kabulu 16.00 Raport z Polski 16.25 Dziennik regionów - tematy dnia 16.35 Sprawa na dziś (s.) 17.00 Rok w ogrodzie 17.30 Aktualności Flesz 17.35 Co, gdzie, kiedy? 17.50 Pierwszy plan 18.15 Kronika Miasta 18.30 Aktualności 18.50 Gość Aktualności 20.05 Śląskie na 20.30 Po drugiej stronie ulicy 21.00 Echa

dnia 22.00 Aktualności Wieczorne 22.40 Raport z Polski 23.10 Archiwum istnień 0.10 Everyday English.

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News 8.20 Świat według Kiepskich (s.) 9.00 Malanowski i Partnerzy 10.00 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 11.00 Dlaczego ja? 12.00 Pielegniarki (s.) 13.00 Trudne sprawy 14.00 Miodowe lata (s.) 14.45 Dzień, który zmienił moje życie (s.) 15.50 Wydarzenia 16.15 Interwencja (mag.) 16.45 Dlaczego ja? 17.45 Trudne sprawy 18.50 Wydarzenia 19.30 Świat według Kiepskich (s.) 20.35 American Pie (komedia USA) 22.35 Szkoła uwodzenia III (film USA) 0.30 D.E.B.S. (komedia USA) 2.30 Tajemnice losu (mag.).

TVC 1

5.59 Studio 6 8.45 Wszystko o gotowaniu 9.00 Córki McLeoda (s.) 9.45 Łopatologicznie 10.30 168 godzin 11.00 Przygody kryminalistyki (s.) 12.00 Południowe wiadomości 12.30 Sama w domu 14.00 Wszystko o gotowaniu 14.20 Zawodowcy (s.) 15.10 Pogotowie kulinarne 15.40 Niegaszące gwiazdy 16.40 Podróżomania 17.15 AZ kwiz 17.40 Czarne owce 17.55 Wiadomości regionalne, prognoza pogody 18.25 Taxi 18.55 Prognoza pogody, wiadomości, sport 20.00 Mały pitawal z dużego miasta (s.) 21.00 Domina (film) 22.45 Historie sław 23.40 Anatomia prawdy (s.) 0.25 Pr. dyskusyjny M. Jilkovej.

TVC 2

5.59 Dzień dobry 8.30 Zaczarowane przedszkole 9.00 Stulecie latania 9.55 Reportaż z Aleut 10.45 Nasza wieś 11.10 Ta nasza kapela 11.35 Chcesz je? 11.45 Magazyn chrześcijański 12.10 Folklorika 12.40 Nauczyciele narodu 13.10 Kwartet 13.40 Ludzkie organy na sprzedaż 14.30 Zanik rzeszy Inków 15.25 Królestwo natury 15.55 Klucz 16.25 Wyprawa Tara Oceans 17.20 Tak jest, panie premierze (s.) 17.50 Wyspy Christiana Karembeu 18.45 Wieczorynka 19.00 Bracia i siostry (s.) 19.40 Spostrzeżenia z zagranicy 19.50 Wiadomości w j. migowym 20.00 Starci na chmelu (musical) 21.35 Podróż po Rattanakiri 22.00 Marynarze bez statków 22.55 Luther (s.) 23.50 Lisiczki (film) 1.15 Życie z Kašparem.

NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova 9.05 Ulica (s.) 10.00 Piekarz cesarza (film) 11.25 Krok za krokiem (s.) 11.50 Tescoma ze smakiem 12.00 Południowe wiadomości, sport, pogoda 12.25 Sue Thomas (s.) 13.20 Bez śladu (s.) 14.20 Prawo i porządek: Zbrodniczy zamiar (s.) 15.15 Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) 16.30 Krok za krokiem (s.) 17.00 Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda 17.30 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) 18.25 Ulica (s.) 19.30 Wiadomości, sport, pogoda 20.20 Comeback (s.) 21.35 Agenci NCIS (s.) 22.30 Ktoś całkiem obcy (film) 0.35 Kryminalne zagadki Las Vegas (s.).

PRIMA

6.15 Alf (s.) 7.35 M.A.S.H. (s.) 8.15 Napisała: morderstwo (s.) 9.30 Policja Hamburg (s.) 10.30 Julie Lescaut (s.) 12.45 Obwód Wolffa (s.) 13.50 Siska (s.) 15.15 Powroty do domu (s.) 16.25 Komisarz Rex (s.) 17.30 Popołudniowe wiadomości 18.00 Nakryto do stołu! 18.55 Wiadomości, wiadomości kryminalne 19.55 VIP wiadomości 20.15 Dom towarowy (s.) 21.35 Show Jana Krausa 22.30 Peepshowbazar 23.50 Hawaii 5-0 (s.) 0.50 Vegas (s.).

TV POLONIA

WTOREK 24 czerwca

6.00 World orchestra Grzecha Piotrowskiego 6.55 Słownik polsko@polski, talk- how prof. Jana Miodka 7.25 Sześć milionów sekund 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Dwie strony medalu (s.) 12.05 Bulionerzy 12.35 Wiadomości 12.50 Londyńczycy (s.) 13.55 Brat papieża 14.55 World orchestra Grzecha Piotrowskiego 15.45 Smaki polskie - Szarlotka po staropolsku 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Flesz historii 16.55 Dwie strony medalu (s.) 17.20 Polonia w Komie - Japonia - czarne jajka 17.30 Teleexpress 17.55 Bulionerzy 18.20 Zapiski Łazęgi - Przyrodnicze niespodzianki 18.30 Encyklopedia II wojny światowej - Obrona Helu 18.55 Czas honoru 19.45 Dobranocka 20.00 Polonia w Komie - Ergaya 20.10 Wiadomości 21.00 Nowa (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Sfora (s.) 0.45 Dwie strony medalu (s.).

ŚRODA 25 czerwca

6.05 Benefis - Romuald Lipko 7.05 Ex Libris 7.25 Tylko Kaśka - Porwanie 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Dwie strony medalu (s.) 12.05 Bulionerzy 12.35 Wiadomości 12.50 Na sygnale (s.) 13.40 Zapiski Łazęgi - Promenada 13.50 Studio Wschód 14.20 Okrasa łamie przepisy - Polskie jabłko 14.50 Benefis - Romuald Lipko 15.40 Smaki polskie - Szyńska ciętca na zimno 16.00 Złotopolscy (s.) 16.30 Wilnoteka 16.55 Dwie strony medalu (s.) 17.20 Polonia w Komie - Ergaya 17.30 Teleexpres 17.55 Bulionerzy 18.30 Encyklopedia II wojny światowej - Obrona Helu 18.55 Czas honoru 19.45 Dobranocka 20.00 Polonia w Komie 20.10 Wiadomości 21.00 Przystań (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Oficer (s.) 0.45 Dwie strony medalu (s.).

CZWARTEK 26 czerwca

5.55 Piosenka Biesiadna - III Gala Piosenki Biesiadnej 7.00 Biblia - Księga Pokoleń 7.25 Szaleństwo Majki Skowron 8.00 Pytanie na śniadanie 11.00 Polonia 24 11.40 Dwie strony medalu (s.) 12.05 Bulionerzy 12.35 Wiadomości 12.50 M jak miłość (s.) 13.45 Przystań (s.) 14.35 Czerdziestolatek - recepta na sukces 14.50 9. Przystanek Woodstock 2003 - Dżem 15.45 Smaki polskie - Ślimak z kiełbasy 16.00 Złotopolscy (s.) 16.25 Kabaretowy Klub Dwójki - Mariolka Prawdę ci powie 16.55 Dwie strony medalu (s.) 17.20 Polonia w Komie 17.30 Teleexpress 17.55 Bulionerzy 18.30 Encyklopedia II wojny światowej - Obrona Helu 18.55 Czas honoru 19.45 Dobranocka 20.00 Polonia w Komie 20.10 Wiadomości 21.00 Komisarz Alex (s.) 22.00 Polonia 24 22.45 Głina (s.) 23.35 Portret Damy - Karolina Lanckorońska 0.45 Dwie strony medalu (s.).

TABELA ZANIECZYSZCZEŃ Stężenie pyłu zawieszzonego w powietrzu 23. 6. o godz. 10.00

	PM 10
Czeski Cieszyn	17
Hawierzów	21
Karwina	19
Orłowa	15
Trzyniec	11
Wierzniovice	16

Legenda: Wartości są podane w mikrogramach na metr sześcienny. Dopuszczalny limit stężenia pyłu zawieszzonego (PM 10) wynosi 50 µg/m³.
Źródło: Czeski Urząd Hydrometeorologii w Ostrawie. **(wik)**

ZYCZENIA

W tych dniach obchodzi swój zacy jubileusz zyciowy nasza Kochana

pani GERTRUDA STUHLIK

W tym pięknym i wspaniałym dniu życzymy Jej sercem całym zdrowia, szczęścia, pomyślności, sto lat życia i radości. A jeśli ma i inne życzenia, to też życzymy ich spełnienia. Córki i syn z rodzinami. RK-101

Grónie, nasze grónie...

Dnia 24. 6. obchodzi swoje 80. urodziny

pan ALFRED ZAHRADNIK

z Wędryni-Zaolzia. Z tej okazji życzymy Mu dużo zdrowia, szczęścia, zadowolenia, uśmiechu na twarzy oraz entuzjazmu na dalsze lata. Życzenia składamy i sto lat śpiewamy! Żona, syn, córka i cała rodzina. GL-359

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Jak wytresować smoka 2 (24, 25, godz. 15.30); Všiváci (24, 25, godz. 17.45); Fair play (24, 25, godz. 18.00); X-Men (24, 25, godz. 20.00); **KARWINA – Centrum:** Jak wytresować smoka 2 (24, 25, godz. 15.30); Na skraju jutra (24, 25, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Grace of Monaco (24, 25, godz. 17.30); Hany (24, 25, godz. 20.00); **JABLONKÓW:** Justin (25, godz. 17.00); **CIESZYN – Piast:** Jak wytresować smoka 2 (24, 25, godz. 14.00, 16.00, 18.00); Na skraju jutra (24, 25, godz. 20.00).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ČT1 SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrava 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

BŁĘDOWICE – Kluby Kobiet i Seniora MK PZKO zapraszają na spotkanie 25. 6. o godz. 15.00 do Domu PZKO.
CIERLICKO – KWMBLM (Klub

Wspaniałych Mężczyzn bez Latających Maszyn) zaprasza wszystkich zainteresowanych w czwartek 26. 6. o godz. 18.30 do Domu Polskiego Żwirki i Wigury na powtórkę z historii pt. „100 lat temu w Sarajewie”. Pamiętne wydarzenia z 1914 roku i ich konsekwencje przypomni historyk Józef Szymeczek, na miejscu będą również dostępne kopie regionalnych gazet sprzed wieku.

KARWINA-DARKÓW – MK PZKO zaprasza na tradycyjne „Wianki nad Olzą” w niedzielę 29. 6. o godz. 15.00 w ogrodzie świetlicy PZKO w Darkowie. W programie tańce oraz śpiewy przed-szkolaków, pochód z lampionami i wiankami nad brzegi Olzy, puszczenie wianków i zabawa na darkowskim moście. W ogrodzie świetlicy zapewniony bufet oraz dalsza zabawa.

KARWINA-RAJ – Klub Seniora MK PZKO zaprasza członków na spotkanie 24. 6. o godz. 15.30.

KOSZARZYSKA – Macierz Szkolna zaprasza na festyn ogrodowy w piątek 27. 6. o godz. 15.00 w Dołku. Program: dzieci, kuchnia domowa, atrakcje festynowe, niesamowita loteria, DJ Bartnicki.

ORŁOWA-LUTYNIA – MK PZKO zaprasza na tradycyjne

Wianki 28. 6. o godz. 16.00 w ogrodzie Domu PZKO. W programie: „Skotniczka”, „Chórek” z Suchej Górnej, orkiestra „Old Boys Band”. Bogata kuchnia domowa.

PTTS „BŚ” – Towarzystwo Rowerowe „Olza”, Klub Kolarski „Ondraszek” Cieszyn i MK PZKO Cz. Cieszyn-Centrum zapraszają na XIV Rajd do źródeł Olzy w sobotę 28. 6. Rejestracja o godz. 9.00 w Łasku Miejskim w Jabłonkowie. Start o godz. 10.00. Wpisowe 50 Kc lub 8 zł. Ubezpieczenie – każdy we własnym zakresie. Inf. 724 240 742, www.ptts-beskidslaski.cz, www.ondraszek.prv.pl.

WIERZNIOWICE – Zarząd MK PZKO zaprasza na festyn w niedzielę 29. 6. o godz. 15.00 do ogrodu przy Domu PZKO. W programie: chór „Lutnia”, dzieci z PSP w Lutyni Dolnej, zespół śpiewaczy „Kalina” z Łazisk, orkiestra „Old Boys Band”, wspólne puszczenie wianków po Olzie. Po godz. 19.00 koncert zespołu rockowego Głazy. Smaczny bufet zapewniony.

ZG PZKO – Organizatorzy zapraszają przedstawicieli organizacji polskich, w tym MK PZKO, na kolejne spotkanie w ramach zaolziańskiego Okrągłego Stołu, które odbędzie się dnia 25. 6. (środa) od godz. 16.30 w sali konferencyjnej „Bajka” ZG PZKO przy ul. Strzelniczej 28 w Czeskim Cieszynie.

OFERTA PRACY

ZATRUDNIĘ OSOBE ze znajomością języka polskiego na terenie Republiki Czeskiej w celu pomocy

(tłumaczenia) przy spotkaniach biznesowych. Tel. +48 698 102 585. GL-354

OFERTY

KUPIĘ ANTYKI, INSTRUMENTY muzyczne, książki i biblię. Tel. 608 374 432. GL-361

OCIEPLENIA, ELEWACJE Profesjonalne docieplenia budynków, domów jednorodzinnych. Darmowa wycena. Ceny od 600 Kc/m² z materiałem. Tel: 775 549 852. GL-352

ETERNITOVÉ STŘECHY – ruční nátěry nebo strojové stříkání střeš. Plech, eternit, pálené tašky, šindel. Profi barvy, profi přístup. Záruka až 5 let. www.stresnirekonstrukce.cz, tel. 775 524 815. GL-282

ŽALUZIE S MONTÁŽÍ, tel. 604 192 092. GL-292

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-308

WYSTAWY

CZYTELNIA I KAWIARNIA „NOIVA”, Główna 2061, Cz. Cieszyn: Zaolziańskie Towarzystwo Fotograficzne zaprasza na wystawę Mariana Palowskiego pt. „Cieszyńskie piękne chwile”. Czynna do 7. 8., po-pt: 9.00-18.00, so: godz. 13.00-18.00.

KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyn: do 15. 7. wystawa poświęcona braciom

dr. Janowi Buzkowi (1874-1940) i prof. inż. Jerzemu Buzkowi (1874-1939). Czynna w dni powszednie 8.00-15.00.

MIEJSKI DOM KULTURY, Sala Mánesa, Karwina: do 27. 6. wystawa Jarki Rybovej, Miloslavy Sztemanovej i Tomáša Franty pt. „Výtvarná tvorba přibližující se dětem”. Czynna po, śr, pt: 9.00-15.00, wt-czt: 9.00-19.00.

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszynie, Praska 3/14: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

▲ SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka: stała ekspozycja „Migawki z historii Karwiny”. Czynna: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

▲ SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14: do 7. 9. wystawa pt. „Garnuski babuni”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkova i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.

▲ SALA WYSTAW w Orłowej-Lutyni, Masaryka 958: do 27. 6. wystawa pt. „Kapliczki, krzyże i męki pańskie”. Czynna wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

KSIĄŻNICA CIESZYŃSKA, Mennicza 46, Cieszyn: do 13. 9. wystawa pt. „Klasztor bez biblioteki jest jak twierdza bez zbrojowni”. Czynna: wt-pt: w godz. 8.00-18.00, so: godz. 9.00-15.00.

Zapraszamy na Dzień Otwartych Drzwi

z Senior domy Pohoda Český Těšín a.s.,

który odbędzie się 28 czerwca 2014 w godz. 8.00-12.00 przy ulicy Svojsíkova w Czeskim Cieszynie.

W programie zwiedzanie całego domu z fachowym komentarzem.

Cieszymy się na spotkanie z Wami

Tomáš Trubecký
dyrektor Senior domy Pohoda
Český Těšín a.s.

Senior domy
POHODA a.s.

Płacicie dużo za lekarstwa?

Tylko u nas 50 % rabatu na dopłatę za lekarstwo na receptę.

Adres: Jablunkowska 2041, Czeski Cieszyn
Telefon: +420 558 711 902
E-mail: info@lekarna-tesin.cz
E-shop: www.best-lekarna.cz

APTEKA SILESIA

* Płatí pro výdej léků na recept, hrazených z veřejného zdravotního pojištění.

Máte svou rodinu,
přátele nebo obchodní
partnery v Polsku?
Chcete se s nimi slyšet
každý den?

RIGHT mobile

Polsko
Cena volání

2,79 Kč/min.

Volejte jim tak často, jak jen chcete.

Celý svět je s námi blízko.

S cenami volání od nás se nemusíte omezovat.

Zajímají vás bližší informace k našim produktům a službám?

Kontaktujte nás
telefonicky: 840 66 66 66
e-mailem: mobil@rightpower.cz

www.rightmobile.cz

Poskytovatel služeb RIGHT mobile je spol RIGHT POWER SERVICES, s. r. o., Československá 3321/46, 702 00 Ostrava, IČ: 02765535

Piłkarski Turniej Tolerancji

Rekordowa liczba drużyn wystartowała w 16. edycji Turnieju Mniejszości Narodowych w Republice Czeskiej. Impreza zorganizowana przez Senat Parlamentu RC odbyła się w minioną sobotę na stadionie Dukli Praga – popularnej „Julisce”. W Turnieju Tolerancji – bo taką oficjalną nazwę przybrała impreza – rywalizowało w tym roku aż trzydzieści zespołów. Reprezentacja Polaków w RC uplasowała się na siódmej pozycji, przegrywając kluczowy mecz fazy pucharowej z Ukrainą.

– Trafiliśmy do najbardziej wyrównanej grupy spośród wszystkich czterech w tym turnieju. W fazie grupowej zmierzyliśmy się z Francją, Macedonią, Jordanią, Togo, Libanem i reprezentacją Romów – powiedział „Głowski Ludu” kierownik drużyny, Andrzej Bizoń. Turniej Tolerancji to odpowiednia nazwa dla tej imprezy, nie wszystkie reprezentacje można bowiem potraktować w kategoriach oficjalnych mniejszości narodowych. – Szkoda tylko, że nawet w zmienionej formule niektóre drużyny starają

Nasz zespół na stadionie „Juliska” w Pradze.

się za wszelką cenę zwać do swojej drużyny piłkarzy, którzy nie przynależą do danej narodowości – zaznaczył Bizoń. Nasza ekipa zajęła w zmaganiach grupowych drugą lokatę, tuż za reprezentacją Romów i w ćwierćfinale trafiła na mocną Ukrainę. – Z Ukrainą rozegraliśmy wyrównane zawody. Zdecydował jeden błąd, po którym przeciwnik objął prowadzenie. Wcześniej to my stworzyliśmy sobie kilka niezłych okazji

do strzelenia gola. Niestety, zabrakło nam trochę szczęścia – ocenił Bizoń heroiczną walkę naszych chłopaków. Młody zaolziański zespół postawił wszystko na jedną kartę, tracąc w końcówce spotkania drugiego gola z kontrataku. Ostatecznie w turnieju triumfowali Bułgarzy, którzy w finale pokonali Rosję. Trzecie miejsce przypadło Ukrainie.

Trener naszej reprezentacji, Jan Zolich, wybrał na turniej do Pragi

stosunkowo młody zespół. Nasi piłkarze nie zawiedli, co dobrze wróży na przyszłość. W drużynie znajduje się wielu utalentowanych zawodników, nie brakuje też typowych łowców bramek – m.in. Tomasza Gomoli z Banika Ostrawa czy Dawida Martynka. Z doświadczonych piłkarzy w Pradze pojawili się m.in. Piotr Szmek i bramkarz Bogdan Hulboj.

JANUSZ BITTMAR

W SKRÓCIE

LOSOWANIE LIGI MISTRZÓW: ŁATWY RYWAŁ DLA LEGII. Saint Patrick's Athletic FC z Irlandii będzie rywalem Legii Warszawa w drugiej rundzie eliminacji Ligi Mistrzów. Pierwszy mecz mistrzowie Polski rozegrają na własnym stadionie 15 lub 16 lipca. Legia już po raz drugi z rzędu próbuje się przebić do fazy grupowej Champions League. Przed rokiem, w ostatecznej fazie eliminacji, musiała uznać wyższość Steauy Bukareszt. Na wstępnym etapie, z irlandzkim zespołem, nie powinna mieć ciężkiej przeprawy. Bilans bramkowy Saint Patrick's Athletic w europejskich pucharach jest fatalny – 1:17. Swojego rywala w fazie wstępnej poznali też piłkarze mistrza RC, Sparty Praga. Sparta trafi na zwycięzcę pojedynku SP La Fiorita (San Marino)/FC Levadia Tallin (Estonia).

***

RANKING WTA: A. RADWAŃSKA NADAL CZWARTA. Tuż przed startem wielkoszlemowego Wimbledonu opublikowano najnowszy ranking WTA Tour. Polka Agnieszka Radwańska nadal plasuje się w nim na czwartym miejscu. Tydzień temu z trzeciego miejsca polska tenisistka zepchnęła Rumunka Simona Halep, finalistka wielkoszlemowego French Open na kortach w Paryżu. Pomimo słabszej gry w Paryżu w dalszym ciągu prowadzi Amerykanka Serena Williams. Młodsza z sióstr Radwańskich, Urszula, nie utrzymała się w elitarnej „100” – aktualnie jest 103. Natomiast Katarzyna Piter awansowała o dwa miejsca i jest 101. (jb)

Wyniki naszej ekipy w fazie grupowej

Polska – Francja 1:1 (R. Polednik), Polska – Macedonia 0:1, Polska – Jordania 2:0 (Martynek, Gomola), Polska – Togo 2:0 (Gomola, D. Żyła), Polska – Liban 6:0 (Gomola 3, Martynek 2, M. Hulboj), Polska – Romowie 1:0 (J. Wawreczka).

Faza pucharowa:

Polska – Ukraina 0:2.

Reprezentacja Polaków w RC

B. Hulboj – P. Szmek, M. Hulboj, J. Bizoń, D. Martynek, T. Gomola, J. Wawreczka, S. Wawreczka, M. Glac, M. Żyła, D. Żyła, R. Polednik, M. Cienciąła. Trener – J. Zolich, kierownik drużyny – A. Bizoń.

Final sezonu w niższych klasach piłkarskich

M. WOJEWÓDZTWA

IRP CZ. CIESZYN KARNIÓW 5:0

Do przerwy: 3:0. Bramki: 21. Trybulec, 25. Mendrok, 34. Sostřonek, 73. Przyczko, 83. Hradečný. Cz. Cieszyn: Klepek – Bolek, Rac, Stanowski, Czyż (46. Žebrok) – Konečný (46. Hradečný), Mendrok (76. Rusek), Sostřonek, Kupczak – Fizek (46. Przyczko), Trybulec.

Nad Olzą nawiązano do bramkostrzelnego mundialu w Brazylii. Obie ekipy potraktowały ostatnią kolejkę na dużym luzie. Uratowany w poprzedniej kolejce zespół IRP do luzu dołączył też pięć bramek. Gościom do dobrego samopoczucia wystarczyła naiwna gra w zasadzie bez obrony. Podopieczni trenera Čestmíra Kročila pokazali pełnię swoich możliwości. W meczu bez nerwówki gospodarze pozwolili sobie na sporo sztuczek technicznych, nietuzinkowych zagrań, na które zabrakło odwagi w poprzednich pojedynkach o uratowanie skóry. – W Czeskim Cieszynie zawsze grano ofensywnie. To potwierdzenie i ukoronowanie udanego wiosennego sezonu – skomentował mecz szkoleniowiec IRP, Čestmír Kročil. Wymagający trener wyzwolił w piłkarzach ukryte pokłady energii, zakopane głęboko w ziemi w fatalnej jesiennej części sezonu.

BŘIDLICHA DZIEĆMOROWICE 0:2

Do przerwy: 0:1. Bramki: 33. Hrdlička, 83. Polach. Dziećmorowice: Gradek – Prčík, Hrdlička, Hojdysz, Ligocký – P. Beilner, Maleňák, Kadláček, Holý – J. Beilner, Polach.

Elektrycy w osłabionym składzie bez większych problemów pokonali w finale sezonu przedostatni zespół tabeli. Gorzej od Břidličnej zagrał w tym sezonie już tylko Bruszperk. Świetny mecz zaliczył w barwach Dziećmorowice bramkarz Břetislav Gradek, nominalnie drugi golkeeper klubu. Pierwszy bramkarz zespołu, Polach, pojawił się bowiem od początku w... linii ataku. Trenerzy Hojdysz ze Šrámkem chcieli zaskoczyć gospodarzy nieortodoksyjnym ustawieniem zespołu, z roslým Polachem w roli napastnika walczącego głównie w desancie powietrznym. Pomysł zdał egzamin, a Polach w 83. minucie wpisał się w dodatek na listę strzelców jednostronnego meczu.

RYMARZÓW BOGUMIN 2:0

Do przerwy: 1:0. Bramki: 28. Šupák, 84. Tlapal. Bogumin: Gladiš – Poštulka, Šiška, Košťál, Seget – Ciesarik, Górniolek, Graňák (58. Kukuliač), Šindler – Sittek, Jatagandzidis.

Dla trenerów Bogumina, Marka Poštulki i Ivo Cichonia, było to pożegnanie z sezonem i zarazem z całym zespołem. Od lipca drużynę poprowadzi Bohuslav Keler, były szkoleniowiec m.in. Hawierzowa i Orłowej. – Chciałem pożegnać się z chłopakami w zwycięskim stylu. Niestety lider tabeli był poza naszym zasięgiem – powiedział „GL” Ivo Cichon. Pierwszego gola stracili goście po błędzie bocznego obrońcy, który niefortunnie dograł zbyt krótką piłkę w kierunku bramkarza Gladiša. Na 2:0 podwyższyli faworyzowani gospodarze z kontry w końcówce me-

czu. Kilka sekund wcześniej czystą okazję w polu karnym Rymarzowa zmarnował Sittek.

FRYDLANT WĘDRYNIA 1:0

Do przerwy: 0:0. Bramka: Žáček. Wędrynia: J. Fuják – Kohut, Broda, Chlebek, Buzek – Chwastek, Fr. Hanus, Repaský, Gurecký – Pliska, Stoszek.

Podopieczni Zdeňka Černeka na zakończenie sezonu przegrali nad Ostrawicą golem z drugiej połowy. Pomimo porażki drużyna Wędryni zaliczyła bardzo udany sezon, wygrywając m.in. regionalną rywalizację w tabeli z trzema innymi naszymi drużynami – Boguminem, Czeskim Cieszynem i Dziećmorowicami. Na boisku Frydlantu gościom zabrakło odrobiny szczęścia, by wyrównane zawody doprowadzić przynajmniej do remisu.

Tabela końcowa

1. Rymarzów	30	70	70:26
2. Witkowice	30	56	62:34
3. Krawarze	30	52	55:36
4. P. Polom	30	50	48:32
5. Petrkowice	30	46	43:45
6. Wędrynia	30	43	52:43
7. Karniów	30	43	57:57
8. Frydlant	30	41	50:52
9. Bogumin	30	40	45:40
10. Dziećmorowice	30	40	47:43
11. Cz. Cieszyn	30	37	42:52
12. Polanka	30	34	33:50
13. Haj	30	32	50:65
14. Herzmanice	30	32	33:46
15. Břidličná	30	29	39:67
16. Bruszperk	30	19	31:69

Awans Rymarzowa, spadek Bruszperka.

I A KLASA – GR. B

Bystrzyca – Wracimów 4:3, Datynie Dolne – Frenszat 8:2, Szonów – Stonawa 1:3, Petřvald n. M. – Lutynia Dolna 4:2, ČSAD Hawierzów – Olbrachcice 2:5, Sedliszczce – Raszkowice 4:4.

Tabela końcowa

1. Szonów	26	52	52:34
2. Veřovice	26	49	53:26
3. Stonawa	26	47	68:39
4. Datynie D.	26	41	50:37
5. Olbrachcice	26	40	46:41
6. Lutynia D.	26	37	40:41
7. Czeladna	26	36	46:43
8. Petřvald n. M.	26	33	44:48
9. Raszkowice	26	31	35:43
10. Sedliszczce	26	29	49:70
11. Frenszat	26	28	32:43
12. Wracimów	26	28	44:56
13. Bystrzyca	26	26	38:50
14. ČSAD Haw.	26	20	30:56

Awans Szonowa, spadek ČSAD Hawierzów.

I B KLASA – GR. C

Gnojnik – Piosek 2:1, Gródek – Fryczowice 2:1, Dobraticze – Dobra 6:3, Starzicz – Luczina 4:1, St. Miasto – Jabłonków 0:1, I. Piotrowice – Mosty 3:1.

Tabela końcowa

1. Dobraticze	26	66	95:43
2. Fryczowice	26	44	47:40
3. Dobra	26	40	54:43
4. Nydek	26	40	40:38
5. Luczina	26	38	70:55
6. St. Miasto	26	38	43:39
7. Gnojnik	26	33	40:43
8. Piosek	26	33	54:69
9. Piotrowice	26	32	50:49
10. Mosty	26	32	48:61
11. Jabłonków	26	30	44:50

12. Sucha G.	26	30	34:45
13. Starzicz	26	26	48:62
14. Gródek	26	26	27:57

Awans Dobratic, spadek Gródku.

MP KARWIŃSKIEGO

Gr. A: Sn Orłowa – Orłowa B 0:0, Żuków G. – TJ Pietwałd 2:3, Cierlicko – Dąbrowa 2:1, Sj Rychwałd – Wierzniowice 2:0.

Tabela końcowa

1. Żuków G.	10	41	63:24
2. Sn Orłowa	10	32	34:25
3. Cierlicko	10	31	36:31
4. TJ Pietwałd	10	30	38:33
5. Dąbrowa	10	25	42:45
6. Łąki	10	25	31:35
7. Orłowa B	10	24	45:35
8. Sj Rychwałd	10	21	26:41
9. Piotrowice B	10	14	30:43
10. Wierzniowice	10	11	23:56

Awans Żukowa Górnego.

MP FRYDEK-MISTEK

Bukowiec – Dobra B 5:2, Baszka – Niebory 1:0, Śmiłowice – Metyłowice 4:3.

Tabela końcowa

1. Śmiłowice	26	65	85:29
2. Ostrawica	26	58	81:27
3. Rzepiszczce	26	48	59:28
4. Palkowice	26	47	75:47
5. Janowice	26	37	50:50
6. Baszka	26	36	47:53
7. Chlebowice	26	33	44:54
8. Noszowice	26	32	43:63
9. Niebory	26	32	44:44
10. Metyłowice	26	30	44:54
11. Dobra B	26	28	41:67
12. Frydlant B	26	27	41:68
13. Bukowiec	26	26	42:75
14. Liskowice B	26	19	37:74

Awans Śmiłowic, spadek Liskowca B (jb)